گزارش خبر
NEWSREPORT
کد خبر: ۴۵۱۷۳۶
دوشنبه ۲۷ اردیبهشت ۱۴۰۰ ۹:۳۸

واکسن چینی "سینوفارم" بزنیم یا نه؟!

پژوهشگران معاونت تحقیقات و فناوری وزارت بهداشت و کمیته ساماندهی تحقیقات کووید-۱۹ معتقدند که با توجه به تفاوت واکسن سینوفارم چین با واکسن‌های دیگر از نظر پلتفورم استفاده‌شده (ویروس غیرفعال)، استفاده از این واکسن می‌تواند منع مصرف کم‌تری داشته باشد. این واکسن یکی از واکسن‌های پرمصرف در دنیا است. با توجه به این‌که در شرایط فعلی بهترین واکسن، در دسترس‌ترین واکسن کووید-۱۹ است، در صورت دسترسی به واکسن سینوفارم و قرار گرفتن در گروه‌های دارای اولویت واکسن، در استفاده از آن تردید نشود.

به گزارش خبرنگاران جامعه گزارش خبر، اکنون مهم‌ترین و موثرترین شیوه کنترل و مبارزه با کووید-۱۹ در دنیا، استفاده از واکسن است. واکسن‌هایی که برای جلوگیری از بیماری کووید-۱۹ استفاده می‌شوند کمک می‌کنند که سیستم ایمنی بدن ما این ویروس را تشخیص داده و در صورت قرار گرفتن در معرض آن، آمادگی لازم را برای مبارزه، جلوگیری از بیماری‌زایی و یا ابتلا به فرم‌های شدید بیماری داشته باشد.
بر اساس گزارش سازمان جهانی بهداشت، تا تاریخ ۱۰ می ۲۰۲۱ تعداد ۱۲۵ کارآزمایی بالینی واکسن در حال انجام است که شامل ۷۷ کارآزمایی در فازهای یک و دو و ۳۳ کارآزمایی در فاز سه است. تاکنون تعداد هشت واکسن برای استفاده کامل و تزریق، تاییدیه دریافت کرده‌اند و ۱۵ واکسن دیگر نیز حداقل توسط یک کشور تایید شده‌اند.
با توجه به این موضوع پژوهشگران کمیته ساماندهی تحقیقات کووید-۱۹ شواهد علمی مرتبط با واکسن سینوفارم را مورد بررسی قرار دادند.
واکسن «سینوفارم» توسط کشور چین ساخته شده و به بازار عرضه شده است. در اوایل سال ۲۰۲۰ موسسه زیستی بیجینگ و شرکت دولتی سینوفارم چین اقدام به تولید واکسن کووید-۱۹ به نام BBIBP-CorV کردند. در ماه ژوئن همین سال محققان گزارش کردند که این واکسن نتایج امیدوارکننده‌ای در میمون‌های ایجاد می‌کند. بعد از آن نتایج کارآزمایی‌های بالینی فاز یک و دو نیز نشان داد که واکسن هیچ عارضه جانبی جدی ایجاد نمی‌کند و این در حالی است که در افراد دریافت‌کننده واکسن آنتی‌بادی علیه کووید-۱۹ ایجاد می‌شود. در ماه جولای نیز کارآزمایی بالینی فاز سه در امارات متحده عربی، مراکش و پرو آغاز شد و در نهایت در ماه می ۲۰۲۱ توسط سازمان جهانی بهداشت تاییدیه دریافت کرد.
در تاریخ ۲۹ ژانویه مجارستان به عنوان اولین کشور اروپایی استفاده از این واکسن را مجاز دانست و اعلام کرد که از واکسن چینی استفاده می‌کند و در حال حاضر بیش از ۴۰ کشور مجوز استفاده اضطراری از واکسن سینوفارم را صادر کرده‌اند.
واکسن سینوفارم از نوع واکسن غیرفعال‌شده ویروس کووید-۱۹ است. برای ساخت آن ابتدا ویروس بر روی کشت سلولی (Vero Cell) تکثیر شده و پس از غیر فعال‌سازی ویروس و عملیات تغلیظ و خالص‌سازی، با استفاده از ادجوانت آلومینیوم به شکل مایع واکسن تبدیل شده است.
واکسن سینوفارم چین دو نوع است. یکی از واکسن‌ها در پکن و نوع دیگر آن در ووهان تولید و ارزیابی می‌شوند. از آن‌جایی که در ایران واکسن سینوفارم پکن وارد شده است. گزارهبرگ کمیته ساماندهی تحقیقات کووید-۱۹ در مورد واکسن سینوفارم پکن است.
کاربرد واکسن سینوفارم در گروه‌های سنی
این واکسن برای افراد بالای ۱۸ سال کاربرد دارد. اگرچه در بروشور واکسن ذکر شده است که برای گروه‌های بالاتر از ۱۸ سال قابل استفاده است، اما با توجه به محدود بودن حجم نمونه در سالمندان در نتایج کارآزمایی اولیه منتشرشده در ابتدا و تا زمان دریافت اطلاعات تکمیلی، توصیه به استفاده این واکسن در گروه سنی ۱۸ تا ۶۰ سال شده بود. ولی اکنون در همه گروه‌های سنی بالای ۱۸ سال استفاده می‌شود.
عوارض جانبی واکسن سینوفارم
در مطالعات بالینی، عوارض شدید با این واکسن گزارش نشده است. شایع‌ترین عارضه، درد در محل تزریق بوده است که بالاتر از ۱۰ درصد گیرندگان واکسن این علایم را نشان داده‌اند و در کل بین یک تا ۱۰ درصد از گیرندگان واکسن نیز سایر علایم مانند تب موقت، احساس ضعف، سردرد، اسهال، قرمزی، سفتی، تورم و خارش محل تزریق داشتند. راش جلدی در محل تزریق، تهوع و استفراغ، خارش در محل‌های غیر از تزریق، درد عضلانی، درد مفاصل، خواب آلودگی و گیجی از عوارض ناشایع بعد از تزریق واکسن بوده است که حدودا بین یک در هزار تا یک درصد گیرندگان واکسن را شامل شده است.
موارد منع دریافت واکسن سینوفارم
- اشخاصی که سابقه آلرژی به این واکسن و یا هر یک از اجزای تشکیل‌دهنده آن را دارند؛
- اشخاصی که سابقه واکنش‌های افزایش حساسیتی (Hypersensitivity) و یا بیماری‌های مزمن شدید دارند؛
- اشخاصی که دچار بیماری حاد متوسط تا شدید با یا بدون تب هستند تا زمان بهبودی ممنوعیت مصرف دارند و
- دوران بارداری و شیردهی
هشدارهای اختصاصی
- تزریق داخل عروقی واکسن اکیدا ممنوع است
- هنگام تزریق واکسن باید داروهای درمان آنافیلاکسی مانند اپی‌نفرین برای درمان واقعه احتمالی در دسترس باشند
- افراد دریافت‌کننده واکسن باید تا ۳۰ دقیقه بعد از تزریق در دسترس بوده و در مرکز تزریق‌کننده بمانند.
موارد احتیاط در مصرف
- در صورت وجود اختلالات انعقادی و یا کاهش پلاکت‌های خون به دلیل خطر خون‌ریزی محل تزریق، باید احتیاط شود.
- در افراد با ضعف سیستم ایمنی و یا افراد دریافت‌کننده داروهای تضعیف سیستم ایمنی (مانند بیماران مبتلا به سرطانی که در حال دریافت شیمی‌درمانی هستند) ممکن است پاسخ سیستم ایمنی به واکسن کاهش یابد. در این شرایط اگر امکان محافظت فرد با سایر روش‌های پیشگیری وجود دارد، می‌توان واکسیناسیون را تا پایان دوره مصرف داروها به تعویق انداخت. در افرادی با ضعف مزمن سیستم ایمنی، واکسیناسیون توصیه می‌شود، گرچه ممکن است پاسخ ایمنی کم‌تر باشد.
- در موارد صرع کنترل‌نشده و یا بیماری های عصبی پیش‌رونده و افرادی‌که سابقه ابتلا به «گیلن‌باره» داشته‌اند، حتما نظر پزشک معالج پیش از دریافت

واکسن پرسش شود.
- در مورد تداخل دارویی با سایر داروها هنوز مطالعات معتبر انجام نشده است
بررسی اثربخشی واکسن سینوفارم در برابر واریانت‌های کووید-۱۹ نشان داده است که این واکسن در برابر واریانت انگلیس (B.۱.۱.۷) موثر است. در برابر واریانت آفریقای جنوبی (B.۱.۳۵۱) تا حدودی موثر است و این واریانت حدود ۲.۵ تا ۳.۳ برابر مقاوم‌تر از ویروس اصلی نسبت به واکسن است. در خصوص اثربخشی واکسن سینوفارم در برابر واریانت هند (B.۱.۶۱۷) در حال حاضر هیچ شواهدی وجود ندارد که نشان دهند واکسن‌های تاییدشده علیه آن موثر نیستند.
پژوهشگران معاونت تحقیقات و فناوری وزارت بهداشت و کمیته ساماندهی تحقیقات کووید-۱۹ در گزاره برگ «واکسن سینوفارم» عنوان کرده‌اند که این واکسن یکی از واکسن‌های مصرفی در کشور ایران است و با توجه به تفاوت آن با واکسن‌های دیگر از نظر پلتفورم استفاده‌شده (ویروس غیرفعال)، می‌تواند منع مصرف کم‌تری داشته باشد. تعداد زیاد کشورهای مصرف‌کننده و استفاده زیاد از این واکسن، آن را تبدیل به یکی از واکسن‌های پرمصرف در دنیا کرده است. با استناد به این‌که بهترین واکسن در شرایط فعلی، در دسترس‌ترین واکسن کووید-۱۹ است، استفاده از این واکسن توصیه می‌شود. در نهایت توصیه می‌شود که در صورت دسترسی به آن و قرار گرفتن در گروه‌های دارای اولویت واکسن، در استفاده از آن تردید نشود.